

CBAnP-Badania w Supra?lu

Centrum Bada? Antropologicznych nad Prawos?awiem Badania w Supra?lu

[Agata ?adykowska](#) [1]

Celem projektu by?o zbadanie norm moralnych reguluj?cych relacje zachodz?ce na przeci?ciu dw?ch system?w kulturowych: gospodarki i religii. Projekt odwo?ywa? si? do formu?y Webera, czyni?c przedmiotem bada? prawos?awn? etyk? pracy (*Wirtschaftsethik*). W kategoriach antropologicznych badania mia?y na celu uzyskanie odpowiedzi na pytanie o to, jaka logika kulturowa rz?dzi podejmowaniem decyzji o charakterze ekonomicznym w spo?eczno?ciach prawos?awnych obj?tych badaniem. Badania prowadzone by?y równolegle w dw?ch terenach badawczych, w Polsce oraz w [Estonii](#) [2]. [3]

Monastyr Zwiastowania Przenaj?wi?tszej Bogarodzicy w Supra?lu, fot. A. ?adykowska

Badania prowadzone w Polsce usytuowane zosta?y na Podlasiu, z uwagi na obecno?? wp?ywowego o?rodka

---

Na skr?oty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

monastycznego, m?skiego monasteru Zwiastowania Przenaj?wi?tszej Bogarodzicy w Supra?lu. Na rezultatach zawa?y?a jednak nie obecno?? monasteru, a historyczny rys regionu: zamieszkuj?ca go mniejszo?? prawos?awna to rdzenna ludno?? bia?oruska, która znalaz?a w obr?bie oddzia?ywania administracji polskiej w wyniku zmiany granic w rezultacie traktatu ryskiego (1921).

Badanie obj??o zatem drugie i trzecie pokolenie rdzennych Bia?orusinów (wiek: 50-70 lat), o ch?opskich korzeniach. Ujawni?o ono, ?e ich trajektorie ?yciowe ukszta?owane zosta?y pod wp?ywem socjalistycznego projektu nowoczesno?ci, otwieraj?cego szans? na awans spo?eczny, jednocze?nie usuwaj?c bariery klasowe, jak i religijne. Oznacza to wysok? mobilno?? spo?eczn? wewn?trz badanej spo?eczno?ci. Przyczyny tego procesu s? z?o?one, ale wyra?nym ?ród?em jest proces auto-orientalizacji. W warunkach polskiego „hierarchicznego pluralizmu” (Pasi?ka 2015) cz?onkowie tej spo?eczno?ci d??yli do osi?gni?cia równorz?dnego statusu, jakim – w ich oczach – cieszyli si? ich polscy s?siedzi. Decyzje o charakterze ekonomicznym w komunistycznej Polsce oznacza?y wybory ?yciowe skierowane na osi?gni?cie awansu spo?ecznego definiowanego zajmowan? funkcji i wykszta?ceniem. Podejmuj?c tego typu decyzje 50-60 lat temu, cz?onkowie tej spo?eczno?ci decydowali si? na zerwanie ze statusem ch?opa, prawos?awnego, Bia?orusina, by utorowa? sobie drog? do uzyskania to?samo?ci polskiej lub przynajmniej podobnego statusu.

Monastyr Zwiastowania Przenaj?wi?tszej Bogarodzicy w Supra?lu, fot. A. ?adykowska

To?samo?? religijna odgrywa?a decyduj?c? rol? w podejmowaniu tych decyzji. Nie starali si? oni jednak zbli?y? do katolicyzmu, uto?samianego z polsko?ci?, ale pozostali na pozycjach ateistycznych, zgodnie z modelem nowoczesno?ci promowanym przez ideologi? komunistyczn?. W praktyce oznacza?o to porzucenie pracy na roli i grawitowanie ku miejskiemu stylowi ?ycia (i wymarzonego miejsca zamieszkania), d??enie do uzyskania wy?szego wykszta?cenia, niekiedy sympatie lewicowe, laicko??, oraz wybory karier wi?zanych z polsko?ci? (tak s? postrzegane kariery urz?dnicze, w administracji pa?stwowej). Te wszystkie ?yciowe wybory sta?y si? decyduj?ce dla wysokiej pozycji i kapita?u spo?ecznego w warunkach PRL, który nast?pnie przekonwertowany zosta? na kapita? ekonomiczny i wysoki status spo?eczny po roku 1989 i wspó?cze?nie. Ich dzieci nale?? ju? w pewnym sensie do ca?kiem innej spo?eczno?ci, w wyborach karier ?yciowych wolnej od napi?? obecnych w ?yciorysach rodziców.

Powizwane materia?y [CBAnP](#) [4]

[CBaNP: Tereny bada?](#) [5]

[CBAnP-Badania w Priczudziu](#) [6]

Adres URL ?ród?a: <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-badania-w-supraslu>

Odnosniki

[1] <https://etnologia.uw.edu.pl/sites/default/files/biogram.pdf>

[2] <http://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-badania-w-priczudziu>

[3] <http://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-badania-w-priczudzie>

[4] <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp>

[5] <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-tereny-badan>

[6] <https://etnologia.uw.edu.pl/cbanp-badania-w-priczudziu>